

M i i h L e n b a c h s Seifertam pateizas, ta tas isteizis ari wina domas un pehdejā domam pefleedamees wehl peflīhmē, ta ratsneefam wajaga gramatiku pahrsinat tā, ta tas pareisu walodu leeto neapfniagi.

Pehz 1½ stundas starpbrihscha sapulzi attal atlalli
lektors J. Welme.

Rūna wīrsflobotajs R. Mūhlēnbachs par swescheem ihpachwahrdeem latveeschu walodā. Daudslahrteja satishme ar zittanteescheem latveeschu walodā jaur pēsawinateem patapinajumeem radijuse walodas raibumus. Daschadus zittanteesche, ūewischki wahzu wahrdu pēsawinotees, esam ari wehl latveeschu walodā nebijuschus burtus, ta "f", "h" pēsawinajuschees. Tagad "f" latveeschu walodā pilnigi jau eeweefees, nereti to pat fahl leetot tur, tur nemas newajaga. Zautajums buhtu, waj zittanteesche wahrdu usnemt, waj ne. Waloda mehds laipna buht tahdeem wahrdeem, kas winai pēsleenas un pehz kureem ta fajuht wajadsibu, tapehz tad ari naw nefahds taunums, ja walodas robus ijpilba ar sweschwahrdeem. Agrat no pēsawinateem wahrdeem atmeta burtu "h" un pahrwehrt "f" par "p", veemehram: Amburga (Hamburga), plinte u. z. Ar pawahrdeem pāmasam tila ari schee burti eewesti, ta — Hahns u. z. Tagad skolās peerod pē "h" un laifam ari "ch" eeweefschotees un "Harkowa" rakstisshot un isrunashot ar "Ch". Wahzu ihpachwahrdi isrunajami ta, ta tes wahzu walodā isruna un raksta. Sweschi wahrdi ir tautas wehstures leezineeli, kuri mums, laut ari wehsture neso nesinatu pateikt, ta muhsu tauta buhtu ar to un to tautu bijuse salara, ded gaischu leezibu, ar labdām tautam mums bijis salars. Latveeschi ie leeli wahedu lozischanas draugi un nereti lola pat tahdu wahrdu tuei nemas nebuhtu lolami, veemehram ta lai lola wahedus ar galotni "a", ta Sola. Rakstu walodā jarauga zit ween eespehjams issargatees no iſloſnes raibumeem. Sweschee wahrdi japeeweno latveeschu walodas dabai un naw jaatsweschina no sawas iſloſas walodas, no kuras tee nemti. Widus zelsch schine ūina buhtu — pehz eespehjas mas sweschwahrdeem peedot iſloſnes raibumus.

Tad noteek wehl domu išmainas, bet galwenos principios ir wiſi runatajai ar Mühlbacha fungu weenās domās.

Behz tam runà W a i d e l a i t i s „par latweeschu krititu“. Latweeschu kritiku muhschs, apstahstu deht, wehl deesgan ihfs. Laika wehl wajadfigs, tamehr muhsu kritisches fasneegs wajadfigo augstumu un schis laiks jau tuwojas un ir aij burwim. Kritila jaib peenemtees neween plaschumä, bet ari nopeetnibä. Laftajai publitsai preefsch muhsu kritiku kritilam jafabt jau peelahptees un jafabt stingra wehribi peegreest kritilam, tai nopeetnäm kritilam jaftelo fa tschaklai mahzellei.

Kritika dalama diwās dalās: objektiwā un subjektiwā kritika. Objektiwā kritika apspreech darbu, là tas darits un newis là apspreedejs kritikis to buhtu darijis. Schahds kritikis apluhlo darbu là mahfslas produktu, neeweheyoj wirseenu. Objektiwā kritika neesot tilkeen là swarigala, bet esot turflaht ari taifngala. Subjektiwai kritikai ari ejot jaws swars, bet tai neesot tit leela wehrtiba, là objektiwai. Schahds kritikis nophuhlorees apspreeest wirseenu un leelot manit, là winch to daritu. Ja wehl subjektiwā kritika esot eetehrpta asos un sobjaligos wahrdos, tad ta newarot darbus felmet, bet gan fanaaitajot lafttaju paſchkritiku un faruhtginot ralstneelam gribu preesch turpmalas strahdaschanas.

Ja latwieescheem kritiku truhkums sajuhtams, tad tas jasafot par arodneezifleem, sinisleem raksteem. Waj warbuht muhsu kritiki arodneeki neatrodot latwijslos sinatnijslos ralstus par deesgan kritislas zeenigeem, ka schahdas kritislas negribot parahditees. Katrä fina buhtot par to jagahdajot, lai ari arodneeziflee ralsti tittu kritiseti. Tad nahf pahmetumis

Tas issflatas là us azim apgahsta muza, kura atrodas foda-majs, là la galwa ween redsama wirs muzas dibena, kura eetaisits til leels zaurums, là kallis tanī taisnī eeet; stahwet fodamais tur war tilai us pirlstu galeem un ja tas mas ween palusias, tad tam jaiszeesch wifas mosas, kahdas fa-juhnt pee noschnaugschanas, — un tomehr zilwels paleek dñshws. Vapehschu kuhleschana pee kineescheem ir loti ee-zeenita; ar plakanu, lunfanu bambus dehsliti dod pa pa-pehscheem kahdus 50 siteenus, pebz lam vapehschi uspampst là spilweni, là la nelaimigais daschreis wairak nedelas war wehl lodat tilai us zeleem. Tad japeemin „plauas“ (pit-schang-tse). Diwi bendes sagrabbj nabaga grehzineku, nospeesch to us zeleem; weens no bendem ari saleez zeli, sagrabbj nelaimigo pee bises un well galwu us sawu zeli, là la weens waigs paleek us augschu. Ar sawadu foli, kura fastahw is tchetrām ahdas pletnem, otrs bende usflaita nelaimigajam mandarina noteiktu slaitu plauku. Siteeni ir til breefmi, la daschreis peeteel ar weenu weenigu, lai jodamais saude samanu. Ja nospreestais plauku flaitis ir pahral leels, tad to isdala us abeem waigeem, pee lam galva breefmi uspampst, sobi teek isschlobbiti un pat issisti. Schis fods beeschi jazeesch misionareem un kineeschku kristigeem. Kīnū wehl pastahw ari breefmi gais „roku un labju jautajums.“ Mehds isschikt weenslahrscho un ahrfahrtējo jautajumu. Iau pirmais ir negehligs un to isdara pee lahjam (kiakonen) un rolam (tsan-tsche). Pee lahjam leeto rihku, fastahwoeschu no 3 krusifleem sprunguleem, no kureem diwi kustami un weens nelustams. Schat maschinā nu eelekt nabaga grehzineela fahjas un schnaudi, samehr lahju krum-schti top plakan. Masaf fahpigs esot roku jautajums. Starp noseedsneela pirlsteem eelekt sc̄lehrsam loka stibinas un tad pirlsus zeeschi faseen ar walgeem un tauj teem tāhdā fah-pigā stahwokli fahdu laiku stahwet. Wisai breefmigs ir ahr-fahrtējais jautajums. Ar sawadeem, plahneem un gareem nascheem us noseedsneelu meesam eegreesch nedslas strihpas, parastam us muguras waj rolam, un tad atlupina ahdu pilnam lihdfigās strehmeles. Scho fodu leeto tilai pee lee-leem noseedsneeleem un lad tee pilnigi peenahsti. Ar sawadām adatām, kuras lihdfinajas adameem irbeem, us waigeem un peeres isdursta un issihmē atkal daschadus launa usrlsstus un s̄lumejumus. Preelsch gatas gabalu israustschanas is dñshwas meefas kineeschi leeto sawadas luschnas aufstas waj farlani nodedfinatas. Wahlis, kas padaritas bes uguna, daschreis sadfihst, bet ar dedsinatām luschnam padaritas gan-drihs istreis nelaimigo nowed pee molu pilnas nahives. „Pamasitnejā noschnaugschana“ pee kineescheem teek usslatita par masaf negodigu nesla galwas nozrschana. Pa leelai datai

Iaikraksteem, ja tee kritikas mäsi eervehojot, ibpaschi pretejas partijas grahmatas jau neteelot nelad apspreestas.

Gewehrojot, fa muhsu rafstneelu apstahlti trauzejot tos
wimū darbos, fazerejumi išnablot arweenu fa sarausitii un ne-
reti nesaistotees teloschā pamedeenā. Tapehz kritiki nedrihls
pret muhsu rafstneeleem buht pahral bahrgi un no tā faustas
fadoschanas fewischki jaissargotees, jo kritikam jabuhrot rafstneelu
audfinatajam un newis fogim. Kritika nedrihls rafstneekus
atbaudit bet ari ne faudset. Protams, pret sehnalu literaturu
kritikam wajadsetot buht pat wehl daudz bahrgalam, nekā libdo
īshim. (Schehl, fa W. tungs mums neeerahdija to taifin
willto stigu, no kuras fabktos sehnalu literatura un kuras
autori buhtu tee stingri sodamee. Nef.) Tad wehl referents
weetveestam tā ne wisai saprotani eeminejās, fa papreelschu
jarodtees nopeetneem kritikeem, kuri tad lai išaubfinatu tāhdus
paschus rafstneekus.

Tad runa Seiferts. Bitadi nemai newar buh
runa, la kritikis war rastees tilai pehz rastneela. Lai at-
flatamees us flawenajeem kritikeem, peemehram Lessingu, ari
pehdejais sanehma eespaidus no greekeem un angleem, jewisch
no Schelshpira un schos eespaidus tad pahrweda sawā tautā,
sawas tautas rastneezibā. Scho laiku kritika usdevums na
laftajū publitu un rastneelus radit, bet gan scheem pa widu
lihdsdarbotees. Dogmatiskai kritikai gan laikam peederesho
wezalā websture, kuru issaukuschī mahlflas raschojumi. Pehz
tam nahluje websturisla kritika. Tagad ar websturigo, objektiwo
kritiku ir zitadi la agral, — tagad mums ir jalaro pret fā
faulto „sehnu literaturu“, lai gan schimbrīhscham ar wahredee
to nespebjam isskaust. Datuma kritika schaubas un nesin, u
kuru pušt frehrties un websturigā kritika jaatsībst par fausu.
Jaunlaiku kritika ir jauns jaunlaiku literatūras sars. Kritikim,
lafori labdu rastneela raschojumu, wažaga to lafori wiſu baudī
zauri, tad ar scho baudījumu jaeepaſſīstina tauta. Attihſits
zilvels, kas nahzis estetisko juhtu attihſitsā us preelschu, fajutis
ari ihgnumu pret „sehnu literaturu“ un schahds tad ari
sawu kritiku peewehſis otrai puſei. Schahdejadi tad kritika
tomehr weenadi isnahi ſubjektiwa.

Ar šio šeis deenas darbibas pirmais zehleens nobeidsas un sapulzes wadonis pašludinaja, ka yehz $1\frac{1}{2}$ stundas gara starpbrihscha pahrees atlal uš turpmalo darbibu.

Muhfsu lauku „vodneeki”.

Gadus 10—15 atpalat wareja nobraukt pa semes zelj 10 un wairak werstu tahlu, samehr dabuja eeraudfit lahdvahrdotawu. Toreis ta sauzamäas „bodes“ atradäas waj nutikai pilsehtinäas waj meestos, jeb loti reti lahdä wairat opfshwotä apgabalä; turpretti tagad us laukeem, tiskpat Widsemekä ari Kursemé, gandribis waj is us pahra werstem fastopamas nabjeles ar usralstu Materialnaya^a waj „Kolonialnaya torgovlya“ (materialu jeb kolonialu prefchü pahrdotawa). Scho pahrdotawu leelako dalu eerihkojuischü grunteeli us sawu hpsachuma un nodarbojas tanis ar tirgoschanos waj nuoaschi, jeb peenem pahrdeweju, jeb ari isnomä weikala telpaspiteem. Par „bodneeteem“ wiswairat — paleek schahdi tabdi amatneeli, kuri sawä amata laikä eekrähjuschü lahdv graftit un negribedami wairs nopyuhletees ar sawu lihdschinijo amatu, bet baudit weeglasas deenas, semes stuhriti eegunuschi, us ta eerihko „bodi“. Behdejä laita fewischli bauðs krodseneelu, par edsedami jau epreelfsch monopola til bihstamäas felas, schabda sahrtä mehginauschü nodroschinat sawu nahlotni. Mahzitu tirgotaju, kureem teescham buhtu wifas wajadsigäs finaschinas schai arodä, atrodas parvisam mas, — daschä apgabalä pat 50 werstu aprinki neatradift neiveena mahzita tirgotaja. Mahzitee tirgotaji few atrod plaschu darba laulu leelpilsehtäas,

Kamehr mums lauzeneekeem jaapeeteel ar schahdeem tabben „bedneelekeem“.

Gewehrojot pastahwigo bosch' slaita preeaugshamu, babs
tikai japeezajas, ta tirdsneeza ari us laukeem saht mes
masam attihstitees, jo kur ronas konkurenze, tur, sapret
leelaka iswehle un kur leelaka iswehle, tur wisu wajadfigo
war labaki ismekletees. Ja tew, peemeheram, senal scho
to no „bodes“ eewajadsejas, tad bija jaceet waj jabraus
zil kahlu, samehr nostuvi „bodē“ un „bodneels“, labt ju
dams, ta zitas „bodes“ tuwumā nav un tu gribot negrib
est speests pirklt pee wina, tew daschreis prafija diw. un teig
fahrtejas zenas par wajadfigo mantu; tagad turpreti le
grossijuses.

Dauds tādu „bodneku, kuri ograi usstahjās pīre
par lungu un winam līka pat rupjibās dīrēt, ja tuhlin
dewa, ko prāfja, tagad, bībdamees no konkurenzēs, palīdz
pavīsam zītadi — dauds mīhlīgati. Satījigati un laipnāk
wahdu, tos tagad tīn waj ap rolu. Sliktos preischi
teem, gribot negribot, ja eegahdajas labakas, jo pīrejām
brīhīwa rolo iswehleetees, ja nedabuhs weenā weetā lahv
mantu, tad droški ween otrā weetā to dabuhs.

Aplūkkojot šis „bodes“ tuvāki, išrahdas, ja už
keemi atronas wišvairak kolonialu un materialu preischi
manufakturas preischi pahrdotawu, kamehr sevischi fīblēm
pahrdotawu ir koti mas. Sem kolonialām un materialām prei-
mehs saprotam wišus wajadīgos pahrtīkas lihdselius
dīselis un ahdas raschojumus un sem manufakturas — dīrēt
un wišu pahrejo olejschi prezī. Vilseftā gan wišas min
prezes pahrdod latru sevischīs pahrdotawās, bet už lauk
pa leelakai dālai, turpat materialu un kolonialu preischi
pahrdotawās dabujām ari dīrēbes un fībleetas.

Kamehr us materialam un kolonialam prezem pelna n
tik wiſai eewedrojama, tamehr us manufakturas prezem
ſħleetam muhsu „bodneeli“ nereti pelna diwlahtigi. Bem
mineto pretſchu zenas leelafai datai pirzeju jau ta puħi
finamas un ja pahrdewejs nebuhs krahpnels un need
pirzejam fabojsatu manu, tad wiſch us tas ari neko da
nepelnis; turpreti manufakturas pretſchu un ſħleetu ja
war buht foti daqħadas un pee tam ne iſſatris prot ja
leeginatees par winu labumu, nedz ari fina winu iħstol re
tibu. Seviſchi tas falams par drehhem. Geej premeħha
bode un luħds, lai tew parahda fahdu gabalu drehħeż-
ras u swallam. Bodneels tew tuħlin uſleel prekka ja, ja
flata deesgan glixtu un iſturiġu drehbi. „Un jil tas ja
drehbe mafsa?“ ta jauta, — „1 rubli 70 sap. arċchin
bodneels atbild. „Aš tu teħtit“, tu iſſauzees, „taħbi ja
drehbi esmu pirzis pilseħta par 90 sap. arċchinu un pa
dewejejs pee tam tak ari weħi lailam pelnija un te nu ma
par to pagehr 1 rubli 70 sap. arċchinā“. Drehħe iſſlat
gan it la buhtu wilaaina, bet tuwa k apluhlojot tu eeray
la ta fastabu qandibis waqt no koſmiloq meen. Ta ari ja

Rosalija wehlas ar sawu fundst runat. „Beemaht, m
Jums kas jauns japaſala.“ — „Waj Juhs mantojai?“
„Ne, zeemaht, bet man jaatstahjas no Jums.“ — „
Rosalija, waj tad Juhs jau ta ilgojatees tilt atpakaſ
lauleem?“ — „To nu gan nè. Bet es dabuju zita weet.“
„Labaku nela sawu tagadejo?“ — „Beemaht, spreedeet pa
Te es tihru sahbatus, birsteju drehbes un taisu gultas,
man buhs farlana sihda swahrks, ar spizem, matos gran
seedi, un wiss mans darbs buhs — zauru deenu few pa
webdinat wehſu gaſfu.“ — „Juhs jau eſat nelga?“
„Ne, zeemaht, es buhſchu — andaluseete (Spaneete). „Anda
luſſijas Grewi laikos“ direktors man ſola 3 frankus pa deen
brihwu ehdeenu un dſihwollki. Kad debefis man zelū ful
tahdū goda wihrū, tad zeemahte tatschu pate ſapratis,
newaru leegtees.“ Un otrā deenā Rosalija aifgahja
klurva melnīgsneja andaluseete . . . Mana drauga ſem
melle zitu deeneſtmeitu. Drihs tahta ari eerodas un ſhahda ſaruna: „Zil algas Juhs gribat?“ — „150 ſar
lus.“ — „Pa mehnēſi?“ — „Ja, pa mehnēſi.“ — „Siti
es gan nemehdsu til dauds malfat. Ja Juhs proſat
leelu algu, tad Juhs jau ari lo ſewiſchku protat.“
„Protu — wehderdanzi.“ — „Kā, wehderdanji?“ —
kad iſſiabdi atklahja, biju ſalihguſe pee „Skairas teatru
24 ſtundās eemahzijos wehderdanzi. Par to dabuju 100
(5 franki = 185 kap.). Bet tad ſanahju kilda ar Albu
hamidu, sawu maiſes tehwu, un man wajadſeja aiz
Eſmu gatawa aizmirſt austrumus, ja zitā weetā nopeit
tilpat dauds. Tad ari wehderdantscha weetā uſweid
kurnju danzi. Bet zitadi nè. Tā tad, 150 ſarlus —
gribat waj nè? Es nemas neatrodos lahdās leelās iſpru
„Optikas pils“ direktors man jau 3 reiſ uſaižinājis pre
fawiem x ſlareem.“

Breesmigs sibena spebreeens Elsaſā weens padarija schahdu poſtu: tas fadragaja weenu opſi un tio tahu iſmehtaja jarus un lapas, tad tas ar wiſu ſrahva labdu pluhmes folu, pebz tam ar tahdu ſpar eedrahsas kahdas fabrikas telefonā, la iſkuſa wiſas drobun no ſeenam tika norauſtitas tapetes. Spraddseens oſinajas leelgabala ſchahweenam. Tuhlit ya wiſam neprisplatijs ſtipra fehra fmata. Kahds 10 gadu puila, iſtabā patlaban fehdeja uſ krehsla, tika nosweeits ſemē, zitadi palila ſweiks un weſels. Pehdigi ſibens wehl iſpofta un dſelzgela telefonus. Par laimi ſibeniwadi arat labā ſtabwolki, zitadi buhtu fadragati neween ari aparatu, ari padarits wehl leelaks poſts, lamehr tagad tika ſamatatoilai drabtes.

paſludināts, ka no 1. jūlijā drībīst pārīdot alu, porteri, medalu un ūkaru vihnus sīl tādos krogos, tur jau dabuhtā peenahzīga atlauja un ka krogū ihpaschneeleem waj nomneeleem, kuri weblas eeguht scho teesību, bes tāweschānas jaeesneids luhgums us alzīsēs valdes pārīwaldneela wahrdū, peeminot, ka agrāk eesneegte luhgumi tīls luhloti zauri tīlai pēbz jaunā luhguma ūanemschanas.

Finantschu ministris S. I. Witte, pēbz tam, kad 5. juliā bija dabujis no sevīschlu usdewumu eerehdna Klīja webstijumu, ka krona degwihna monopolis Baltijas gubernās ceļveids, iſfazijis tuhdak pa telegrafu pateizību Vidzemes gubernās alzījēs waldes preelschneclam Ilmnowam un wiseem schis alzījēs waldes lozelkeem.

No Zehsim. Jau tai siñā ween Zehsim war buht lepnakas par sawām kaimineetem, Walmeeru un Limbascheem, ka windās farikhotas jau wairak laulfaimneezibas isskahdes — fur tad wehl paleek winas jaula apkahrtne? Schogad isskahde bija nolikta pa Jahneem, luresch laits, sawu diwu svehdtenu dekh lauzineelu apmelletajeem ißdewigals. Paschā Jahnū deenā gan lauzineelu apmelletaju bija mas. Tas paschas deenas walara Zehsu weßgā beedriba sawās jaunihretas telpās ka pirmo isriblojumu bij farikhlojußi musikalishu walaru. Musikas gabalu programā bij usnemti sahdi 16. Instrumentalmusikā bij wijsole, tschello un klaveerens un wolalmusikā Weeßgas beedribas jaults toris un Wieglopa lungs ar sawu bariton-solo. Wisslabali mums patila W. Ings ar sawu baritonsolo: „Pee alus lausa“ no Abta, „Pee Daugawas“ no Prisela un „Ais teem mescheem als teem purwejem“, no Wihtola. Apmelletaju bij yawidam. Bitada lustiba bij svehdteneenā 25. junijā. Jau no rihta wiſos zelos bij redsama lustiba un ap pušdeenu pilsehlinas eelas libgoja: ilvveens steidjas us sawu puſi. Weenam tħiġi eet us isskahdi, otram us „Melscha“ dohrs, tħescham us „Pils“ dahes, un fur wehl fatram nè. Taschū isskahde bij tas galwenaisais punkts, kas wairok tauschu peewilla. Peħz pušdeenas raiħo mudschelli trauzeja brihsħam pastipris leetus. Rolu darbu nodata schogad bij dauds nabagħa, ka preelschejjas isskahdes. No isskahditeem preelschmeteem, kas wairok muħsu prahħus intreħejha, buħtu minams no mesha tehnika Baltinu Oslara isskahditas mesħ- un laułlopibai skħidi kulaini, diwas kolegħijas, libħiex ar winu sinatnifla jeem nosħalumeem, ka ari dasħas no fukaineen apskahdetas folu dalas. Godam minams, ka Baltinu Oslars peħdejha laikha flajha laidis grahmatiku „Mesħu fargħ“, lura għar-avvali tħalli sa-żebha.

aprājāni tābti 30 tūksti, vīnu dzīvē un plābdigums, la
ari vīnu opšarostchana, lībds ar vīnu nosaukumeem, latveeschi,
latīnu, kreevu un wahgu valodās. Wehletumees, fāut ap-
raksteem buhtu pēllesti šķīmejumi, tas dauds ko palibdsetu
dabas draugeem vee vīnu pašīshchanās. — Vee walara Dēbju
welosipedistu laukumā bij faribkotas sažīhsties un māhīslas
braukšchanās. Te warejam redset, zīl išweizigi pahīs māhīslas
brauzeju prot rīkhotees us īsaneem riteneem. — Walara
Weefigā beedriba bij faribtojuše teatri: „Wezā muškanta
dseemas“. Kā īsveiktu israhdei — atteegotees us iſtahdes
laiku un vīnas apmelletajiem — tai gan vajadseja noritē
bīshwali un gludaki, jo luga pebz muhsu domam nelo-
kreetnu nēatura, tā tad wišmas ar labu israhdi buhtu zīl
nezīl lībds. Jaunas dekorazijas pagatavojuše dālkrahsotaju
firma Pāssils un Kuraus. — Ari isrihlojumu šogad bij
masāl, tā pērelschejās iſtahdes. Weinahbols.

No Behrsones. Behrsone ir weens no wisattihsti-
takeem apgabaleem muhsu dīmtenē — Baltijā. No schejenes
leels daudsums jaunekļu apmellē daschadas augstakas skolas.
Ari us tautas skolam teik greesta peenahzīga wehriba, ihpaschi
pehdejos astenos gados, kamehī Behrsones drāndē par mah-
zītaju prahwēsis Bormana lgs. Ne mas swedru winsch ir
lebjis deht muhsu draudses attihstibas. Sem wina usraudzības
wīcas skolas teik peenahzīgi loptas un apgahdatas. Wehl tik
muhsu draudse truhla diwīlasejas ministrijas skolas; newar
fazit, ka pehdejās pawīsam mums nebuhti preejamas, jo ap-
lahrīnē wīnu ir wairak, bet preelsch daudseem attahkuma deht,
wīcas tomehr bija nepeejamas. Pate tuvalā Lāzdones mi-
nistrijas skola no mums 12 werstu tahtumā. Iau agrāki
muhsu mahzītajās, prahwēsis Bormana lgs grībeja preelsch
muhsu draudses skolas eeguht ministrijas skolas teesības; bet
lā sala, tautas ijsglīhtības druvā nav tik weegli strādat,
jo wīna esot foti zelmaina un nelihdīena. Ari Bormana
lgam ne tik weegli nahzīs behrsoneescheem darit preejamu mi-
neto ministrijas skolu. Tīk no 1. janvara 1900. gada, pa-
teizotees wīna nevīmīstīschām publēm un zentīgam garām,
muhsu draudses skola eeguwa gaidītās diwīlasejas ministrijas
skolas teesības. 23. junijā wīna beidza pilnīgu kuršu 8 jan-
nesti: Ellamu Peters, Nahburgu Peters, Pokalnu Peters,
Langmanu Aleksandrs, Ramatēnu Peters, Dorlau Alek-
sanders, Klawīnu Julians un Prīkalu Ģemeljans. Behz
pabeigtieem elsfameneem basnīzā tīka notureta pateizības
aislūdīgshana un no mahzītajā Bormana lga pafneegta pa-
mahzība jaunojaem par sadīshvi, wīcas zenteeneem un ide-
leem. Svehtdeen, 25. junijā skolas tuwumā esofchā bīrsē,
kuršu beiguschi skolnekti iſcīhloja preelsch saweem radeem,
drāugeem un pasīhstameem tehjas wakaru, us kuršu ari eeluhdsā
mahzītajū prahwēstu Bormana lgu ar wīna pederīgeim, sko-
lotajus Silīna lgu un Munkewīža lgu. Wakaram sahloetees
skolotajus Munkewīža lgs ar peewīzīgu runu greešas pīcī
esofchajem, kurā aīsrāhdīja us skolas nosībīni preelsch tautas
labīslāhības wairošanas, labdā salārā jabuhtī skolat ar tautu,
lai wīna waretu satot un feedet, iſplatīdama gaīsmas starus
dahrgājā latvju tautā, eeteiza jaunajai paaudzei ar wiseem
spehleem puhletees vaylaschinat sawu redses aploku ar pasī-
attihstīshanos. Wīsi kuršu beiguschi issala ūtīnīgas patei-
zības sawam mahzītajam prahwēstam Bormana lgam, skolo-
tajeem Silīna un Munkewīža lgeem par wīnu neatmalsīja-
meem publineem preelsch muhsu ūtīnības. N. P.

No Mahrzeenas. 25. junijā sch. g. weetejais dsee-
dataju loris isribloja jauļajā Wegu kalnā maslu satumu
swehtlus ar dseedaschanu un teatri, kuream bija israudīta
Adolfa Allunana jolu luga „Paschaudīnatais“. Aymelletajū
bijā faradees peeteekoschā mehrā. Jau agrāk, satumu swehtlu
isriblotaji, iseedami salumos tilai ar dseedaschanu un deju
ween, bija mahājuschees, la tā naw eespehjams felot sprau-
stājam mehrākim. Ērvehrōdamī scho, wini tagad bija lehru-
schees pee la nopeetnala — prabta darbibu modinoscha.
Un kaut gan schis pirmais folis, tā jau parasts, deesgan ne-

droschi sperts un ar nelabwehlibu no publikas fanemts, tote mehr ir zeriba, la scha laba pasahsumma ari turymatos si kumu swiehtkos netruhls, bet wiensch ariveenu wairak un wairattihstifees. Dseedats tila peeteeloschi. Maslas ari bija glihisaehrbusdäss. Laiwineeks.

No Nubenēs. 18. junijā bāsnīzenus pahrsteidsa ieeprēzīnajā jauna bāsnīzas altara bīlde. Kad mahzita Treu lgs pehz atlakhschanas runas isdarīja eeswehtīschana aktu, tad draudse bij dīli aissustinata. Vilbe israhādīscheitā debess braulschānu. Paschā apalschā redsam mahzeltus schehlabainām sēdim raugotees sawamlungam un Meisterpalat, kusch eelsch sposcas padebess diwu engelu pawadibnosuhb winu azīm. Us mahjam! us mahjam! wiāam jasteidsās. Augschā redsam winu fogaīdam debesu draudsība pullus. Vilbe pagatwota abrsemēs no lahdas mahfīlineeze un mafšajot 300 rublus. Tahlat mahzītājs usaijina draudbuht ar winu weenīs prāhtis, suhīt zeen. mahfīlineezei lahdapateizības un atsinības rindīnas par winas labo darbu - draudses wahēdā winsch, mahzītājs to buhschot isdarit. Lābilde paleel draudsei par preekū un svehtību! Welnahbol.

No Madleenas. Mehs madleeneeschi sawas lorspondenzes fanemam schejeens apteekä, luxä zaur apteelars Sch. funga gahdibu atrodas muhsu „pasta taſcha“. Tä laitralstu ſchimbrilſcham peenahl dauds un lihdſſchinezä „pasta taſcha“ preelfch tam par masu, tad apteelars Sch. lgs no domajis eegahdatees jaunu un leelaku, tapeh; latram laitralstu abonentam, las zaur mineto „taſchu“ fanem sawu elſemplari iamalſa jaunas taſchas eegahdaschanai par labu lahda naudo sumina: par deenäs laitralstu 1 rubli, par nedekas laitralstu 50 lap. un par mehneschraltu ari 50 lap. par gadu. Kums madleeneescheem interefejas laitralstu laſſchana, taredsamis no ia, la ſcheit peenahl lahdi 25 elſemplari laitralstu. Ari tä faultas „Sprulas bodes“ funga, kutsch ir „Mosudehls“, aboné lahdu latweeschu deenäs laitralstu; ſchim ja tak ari interefejas palaſtees par notifumeem, lahdi noteek deenäs lahribas, un politiku. L. Kalmis.

deo Tirsas. Pirmà svehtdeena pebz monopola es wechhanas pee mums pagahja itin ilusu. Kaut gan bij mums basnizas svehtdeena, basnizeni tomehr fabrauza laba fahrtibä un tapat isschlärös ihstä svehtdeenas ilusum. Wifas baumas, las bija zeltas, la monopolu eewedot u frogus slehdscf, wisslistaki buhschot basnizeneem, tomenne masakä mehrä netrauzeja basnizenus. Valdees Deewan neredseja gan nekur neweena noslahpuscha grahmä gulam, supreti frogu laikos gan reta basnizas svehtdeena pagahja, latahdus peedsehruschees basnizenus neredseja schur tur palutschus, waj zitadi lä siliti uswedotees. Kad nu we 21. junijä sch. g. mums bija pag. wezakä wehleshana (lihd schinejs pag. wezakäis tika monopola pahrdotawä peenemtsur tad pebz pag. wezakä iswehleschanas, aifslahtä balsf schanä pa scheenees frogeem waj alus pahrdotawam noba soja, la mums tahdas eetaises naw wajadfigas — tad atlalikai firsniga wehleschanas, laut augslä waldiba eewehro scho muhsu wispbahrejo pagasta nolehmumu un turpm neatlautu muhsu pagastä neweenas alus pahedotawas.

Karl Loepin.

No Wihzeema. Muhsu krogs tila skehts 30. juijā, peē lam nodsehrām tam kreetnas behres. Vehz wi-aiswabischanas, waitski jounelki bija esfahlschi lautees, 1. zits dabujis kreetnas bruhjes. — 25. junijā scheit tila isritoti satumu svehtli, ar lara musiku is Rīgas; tad svehtli bjaeefahl, musikas nebija. Gemeslis, kapehz nebija, wehl no sīnam. — Vehdejā laikā scheit ir jau waitski eegahdajus-riteaus, no luteem libds schim scheit reti labds tila redie-

Kuldīgai tautas apgaismoschanas ministrs,
„D. Bezt.” dzīrdejūse, līluse preiššā priwatas gimnasijs
weetā eerišot gimnasijs ar wīfām krona mahzibas eestahs-
teefbam. Lībdi tam laisam lat pastahwot 1. schēras priw-
mahzibas eestahde, luras direktoru iſwehl pilsehta.

c) No jītam īstāvijas pusei

Swehtais sinods, lä "Wald. Webstn." sin
atsinis par wajadfigu wiſās baſnijsās walſi pa dee
laſpoſchanaſ laitu noturet aisluhgumus preeki
ſkinā brefimās aironoſcheemees pareiſtiſ
geem kareiwiſeem un kriſtiſageem.

No Peterburgas. Issludingata Wisaugstata
wehle lara ministram, lura pawehl, la Sibirijas lata
gabala un Semirechenslas apgabala Turkestanas gubern
lara spehls sarihkojams lara gatawibā.
Generalis Gerasimovs telzenejā no 6 iulija

— Generals Grodelskis telegrafe no 6. julijs
Chabarovo: Visi Uisbaikala apgabalā esofe
eejirenu dželszeta lalpotaji un strahdneki eet uš Argunu
800 wesumeem. "Mandschurijas" stazija mongoli ir ispos-
juschi wairak mahjas un bodes; tomehe pahr robeschu eet
wehl naw mehginauschi. — 7. julijs pallawneeka Serwianov
nodala nonalza Michailo - Semenowslajā. — 6 julijs
Kineeschi apschauđija Blagoweschlschenstu wahji. Nekal
saudejumi nenotila. — 6 julijs pallawneeka Peitschenki
nodala aisdina wifus Kineeschus no kreja Amura kras
6. julijs pagabja meerigi. — 5. julijs Echo zeetolschna Kinees-
usbrula Nitolskas lara spehka nodalas preeschypulce
Mubju preeschypulli saweeneyojas un aisdina Kineeschus atpal-
lihds pat Echo zeetolschni. Kineeschi saudeja ap 200 wih-
turi palila uš laujas lauta. Nakti uš 6. julijs Kinees-
stieksigi atstahja Echo zeetolschni, tursch tila nodedzinats, kar-
nonemti, leelgobali projam aishwesti un patronas gaisa ir
spridzinatas. Mum's tila ewainoti 2 saldati. — 30. julijs
erehdnu gimenes un kreewu-Kineeschu banlas nodala tila
lahda twaitona aishwesta uš Charbinu. 30. junijā Charbi-
wijs wehl bija labi.

Ahrstu peenemuschana **fara deenesta.** ta tablajos austrumus fareschigijumu gadijumā nav peeteleof ahrstu, tad fara medizinas valdes wirswalde, lä laitrat siino, peenemot luhgumus no brishwpratificejoscuem, lä ari deenesta ijskahjuscheemees ahrsteem, weterinareem un farm zeiteem, kuri wehlas eestabtees fara deenesta. Deene peenemtas personas dabū lihs 700 rbl. zela naudas, 1846. r. gada algas, 1 rbl. dietes naudas noteiktā meetā un 2 rubleem par deenu no ta laika, kad eesahk durbotees fara lauka. Aiszeklojoschu personu gimenem pehz winu fahrti tschot ijmalsata dñibwołku ibres nauda.

Walsts banka usdewuse wiseem saweem lanteren
un nodakam, lai no wel fefku is dewejeem prasa, li
tee us welseleem parafstas neween ar sawu uswahedu, ba
ari ar waherdu un tehwa waherdu.

Krona un pilsehtas nodokli no rubbi,
neezibas apleezibam, kuras teek ismentas titai no
luhka eeguht tirgotaju lahtas teesibas, si
finantsku ministrija isslaidrojuse, turpmal wains neeg
nemami.

Taunisgudrotus laukfaimneežibas darba
rihkus atkauts eewest no ahrsemem bej muitas nodotien.
Teesiba us atlihdsibu no dselželu walden
par faktroploschanu. Senats nesen dewa loti swar
isslaidojumu jautajumā par atlihdsibas leeluma
kuru teesiba prasit personam, kuras se
fakroplinatas pee dsešzelu išmantoschanas.
Iejet no ta, la par saudejumeem us wišpahreja pamata
netilai war eeflatit lahdas personas teeshos materialas
saudejumus, bet ari materiala labuma warbuhtejos sa
jumus, senats atrada, la zaur faktroplinaschanu notitijas
saudejumi ne ween janolemj pebz ta apmehra, zil person
teesham pelnijuſe pirms faktroplinaschanas, bet ari pebz u
zil ta buhtu pelnijuſe nahlotne, fewischli tad, tad to pebz
leetas apstahlkleem waretu gaidit ar pahreleezinashanas
spreeschot pebz isglihtibas un ziteem droscheem apstahlkleem
taukvagaastu fabeedribu lubaumi diebreens

pahrdotawu išnihdeschanas noluhkā. Kā laistajā beežī atlāhtrotēm laikrakstī ūnojumēm buhās uowehrojušā daudsas lauku pagastu fabeedribas ir taisījusčas nolehumus (приговоры), kuros iſſaka wehleschanos, lai wiāu pagāt robejchās netiktu atlāhtas nekahdas dsehreenu pahrdotawas neisnemot ari ktona degvihna bodes, kā ari lai jau pastahwoštē trogi iiltu slehgti, Finanſhu ministrija, kā rebjamē „Westniit Finanſow” iſsludinata zirkulara, neatstāhjot tamlihdīgus luhgumus bei eeweħribas, veenemdama, kā tēr isteizot fabeedribas wehleschanos aplarovt schuhvibas iſplāschanos, warot buht eeweħrojama nosihme ktona dsehren pahrdoschanas organiſeschanas sīnā. Ministrija eſot atšau par waſadīgu nemt wehřā schos nolehumus pēe weetū iſteħħ preesħ jaunatklahjamā ktona degvihna pahrdotawam gadijumos, kur iſrahdas par waſadīgu nobeigti dsehren pahrdoschanu finamā apgabalā.

Skolu buhschanas. Finantschu ministrija neda majusee dibinat seewischku augisksolu preelisch ka merele sinat nem, kui waretu sagatawotees tas personaas, su eestahjas schas ministrihas deeneestu. — Kostromas fabrikant Konowalows usnemees usbuhwet realgimnasiju liiar tirdsneeziwas llasem, kas wiss ismalsas lohdus 300,000 th. Maslawas pedagogissla beedriba nobluse us domam, sasav wiikreewu taatis isglibtibas vabonu saeim kuras programu ta jau ir isstrahdajuse.

Strahdneku hotels. Uj Nikolaja dzelz
visas stazijas un peeturas weetas, ja „Torg. Prom. Gal-
fino, redsamās weetas ejot išlahtri schahda saturu plato
„Weesniza preelsch Peterburgā eebraukuscheem strahdneku
atronas Gluchoserslajas eelā, ais Aleksandra Newsta kloster-
senakā glabshu fabrikā, blakus lauschu teatram. Leela laudi
weesniza ar daschadām ehrtibam. Par 5 kap. deenā (5
stundas) latres strahdneeks dabū atsewischku gultu pahigū
schanai par nakti, fewischku nodaku preelsch sawām leetam
wannu. Blakus weesnizai atronas lauschu ehdeenu na-
tura par lehtakām ženam war dabuht daschadus ehdeem
tehju un kvaſu“. Teizams pasahkums.

Alzises eestahdes lihds schim sauza pee
bildibas wifas personas, kuras privat i nodarbojas
zigaretu resp. papirosu pildischahu ar taba
Us scho noteitumu pamata, ta "Warsch. Dnevn." ja
neilgi atpatal faulta pee atbilibas ari kahda seewina,
preetsch saweem "kundem", no kureem ta dabujuse tabulu
tschaulas, pildijuse papirous. Leeta nonahluje lihds senato
lusch schahdu alzises waldes rishjibu atsinis par ne parett
tapehz la min. gadijuma leeta groslijes til ap palavroju
darba dewejeem. Likums turpreti eeslatot tikai tirgojan
ar paschvilditeem papiroseem par sodamu. —

No Samoschies (Peterburgas gub.). Schogad muhsu skolas negalas nodakas skoleni wiſi istureja 25. juli kara deeneſta atweeglinaschanas elſamenu. — 2. juli tika eeswehtiti 5 jauneli un 7 jaunelies. 11. juli mums konwenti. Bet, la jau parafis, tika atſal falpois muhsu wehrdinoſcham partejiflam garam ar wina personis intereſem un eeflateem. Kur wajoga mums apſpreeschau tautajumeem wiſu godu parahdit, tur mehs til finam. Aſdotees un nela galiga nenopſreeduschi aiflawitees us jam, lai wehlali leelitos, la tam un tam konventa teetni "ſadewuſchi" un weens otru mulkigi jautatu: la tika galigi nospreests. Ja, masak, masak strihdus lahe un weenabibas, bet waitsk prahia un nopeetnibas dodam nahtoscham konventam. 25. juli uvturejam fehtas ſivehtlus. Kapi wiſpahr peeteeloschi glihti aylo. Tilai pehdejsa laila ir daschi truſti un ſoki apſlahdeti, domajams, tuwejä zeema puſkelu darbs. Buhtu eevebla drändes preſchneeleem gahtat pee laika, lamehr ſchis gehlibas nepaleek wehl kaunalas, atſal par koſfehtas ſakha mums jau pabra gadus mairis naw. — Laiktaſi laſiti: 8 eſſlepl. „Mahjas Weesa“ ar 3 eſſ. „Mehndi ralſta“, 4 eſſ. „Balſs“, 1 eſſ. „Aukſtruma“, 1 eſſ. „Uwiſs“, 2 eſſ. „Modes Wehſtneſcha“, 1 eſſ. „Riva“, 1 eſſ. „Nowoje Wremio“ un 1 eſſ. Schurnok dīg mſeſč.

No Koschurinas (Smolenskas gub.). Samoschjeetis
nija tla isrikota salumu balle, pa 17 gadeem pirmo
Zerams gan bija, la publikas buhs pa pilnam, bet tas
faradees loti mas. Labi, ja eenehmumi segtu isdewumus
aitoda sind misa uunitaas deeskaan amuliisi. Eestitla qabili

bija sarihlotis deesgan jaiks, kur dseebataju lori pawadija rogu muiska. Sweihtus atlakha ar runu, pehz lam nodsee-daja walshimnu ar musikas pawadijumu; pehz lahma bri-hina tapat "Deewa svehti Latviju". Bet weenigais launum-bija tas, ka isrihlotaji nebija rubpejusches par atspirdino-scheem dsebreeneem, busete gan bija, bet zenas bija da hrgi sapiparotas — weena glahse auglu uhdens waj limonades malfaja 10 lapeikas. Ihpaschi preelsch dseebatajeem tatschu wareja apgahdat swaigu uhdeni par brihwu. Nowehlu jauna-jam dseebataju lorim labas felmes un us preelsku beeschali sarihlot schabbus jaukus walarus.

No Orlas. Wisās gubernās, tur eeweis brandwihna monopolis, loti bishstāmā daudsumā fahkuschas us laukeem isplatitees flepenas dsertuves. Aisleegti augti saldi un tad wehl otrlahrt semneelam nepatikl̄ sawu schnabi weenam eedser mahjā, tas to grib tarit pulsina un heigas — iſturm pebz garšchas sagatavotais schnabis pa glahsitei iſnahlot deesgan lehts. Tahdu iſſlaidrojumu efot dewis lahds semneels Peterburgas gubernā, ſad tam iħx pebz monopolia eeweſchanas jautaja, fa til maſā Għinkas zeeminā morot pastahwet 3 flepenas dsertuves. Tas nu gan naw galvenais eemeſlis, leeta ta, fa dasħħas krona noliskawas no dasħħam fahdscham gruhli jaſneeb samas un bes tam brandwihna pahrodoſħana, fa blakus amats, par furu now jamalsa nelahdi nodokki, ir deesgan eeneñgixx weilals. Wisabā finn tħadha flepenas dsertuves ir-leels taunums, tas aifpehlo monopolia labumus. Un tas-leeħħalais taunums: flepeno djereturju turetaji nebaidas ne no naudas, ne zeetuma soda, labi finadami, fa neweens semneels wiñn nendos. Uci amata wiħri wiñn apfehrsch deesgan beeschi.

Kreewijsas deenividos wahzu koloniisii isgudrojuſči ſchadu weenslahrſchu lihdselli labibas tulaina aplaroschanai: pee 2—3 aſſ garas lahtis peetaifiti ſobi, lemmem lihdsigi, weens no otrā lahou jollu tahlumā; otrā puſe pee lahtis atlal peefſipiinata nahtna kule. Dini gilwei, latres lahtis galā, well nu rihiu pahr druwu, iſſukla ſehjumu, tā la uſ wahrpam tuposchee tulaini eelrichti lule. Ar tahdu rihiu dini gilwei po deenu falafa lihds 26 pudus tulainu.

No Kijewas. Nelaiki metropolitu Joanniskiju nelot no Golosejewlas us Kijewas Petzheras klosteri gahjeenu pawadija milsums tauschu, kuri schur tur nobradaja zetmalâ eesbetos rudsus. Diwu sahdicju semneeki tahdu slabdi newareja pazeest un eesneeguschi suhdsibu par 700 r. pret klosteri.

No Rigas.

Nigas mahzibas apgabala kurators, slepen-
padomneeks A. N. Schwarzs us preetschu deenesta
darischanas buhs runajams no pulksten 1 liids 2 deenä
mahzibas waldes telpas us Pils lautuma Nr. 2.

Finantschu ministrijas sejvīcīku uſdewumu
cerēbānis Aliza kungs iſſazījis pateizību Rīgas polīzijas
meiſtaram Gertilam un wiſai Rīgas polīzijai par preiſch-
īmīgas lahtības uſtureſčanu pirmajās deenās, tad ſche
nīa eeweſts frōna dſehreenu monopoljs.

Nigas jubilejas iestādē buhs ari dahrstropibas nodala, tārā var peedalitees wiſi Baltijas dahrstropi. Web-
les ieraksts par toam skaidram faktiem apzināt

lat isnahls pahrlslais par teem stahdeem, salnem, augleem, loskolu raschojumeem un ziteem preeschmeteem, las atteezas us dahrstlopib, krei wares sazenstees; bes teem, finams, weblejami ari zitadi krajhumi un raschojumi, kureem gar dahrstlopib dalsba; isnaemtas ir mahksflas pukes un stahdi. Wiesem peeteileem preeschmeteem peenahziga weetā wajaga buht no stahditeem lihds pulssten 12 pusdeena 30 majā 1901. g.; nogreestas pukes, buketes un wahrigus auglus wajaga nodot lihds pulsi. 8 issahdamā deena no rihta. Issahdijumeem wajaga suhbit lihds shlu faralstu par issahdameem preeschmeteem ar issahditaaja paralstu; pee stahdeem japeeles slaidri rasslitti nosaulumi; issahrties jaissleel redsamās weetas. Va issahdes laiku naw alkauts laut ko isnest projam. Par aplopfchanu jagahdā pascham issahditajam. Programā prafitais stahdu un z. plaitis pilnigi jaevehro. Sazesteess war tikai us to, us to peeteilets. Ja las jauns issahdis, tad stahdeem wajaga buht tik tahlu attihstijuscheemees, ja tos war pascht, pee lam japeefishme ari audzinataaja wahrs. Pee no ahrsemem ee westeem stahdeem jastrahda weeta, no kureenes eewesti, un ari laiks. Va issahdes laiku issahditaji waj wiak weetneki war par paseminatam zenam dabuht fesjonas lartes. Strahdneeli un fargi war dabuht brihwkarter. Godalgu buhs 8 daschadas schirkas. Japeeteizas lihds 1900. g. 1. septembrim, Rüterelā Nr. 4. Maka 10 lap. par kvadratpeebu, sem llajas debess par welti. Us scho nodalu shmejoschees raksti adreszejami: An die Gartenbau-Kommission der Jubiläums-Ausstellung im Gewerbe-Verein.

No jubilejas iſſahdes. Uſ Esplanades, iſſahdes galwenda lautuma, jan patlaban uſſahlbi preeſch daschadajām iſſahdes buhwem. Drihsī ari paſchi buhwes darbi tils uſſahlki, jo ſa buhwes nodala mums laipni paſino, tad ruhpncezibas ehtas buhwe atdota firmai F. W. Hopſe. Tā tad galwenda buhwe buhru iſdota un ari zitas buhwes uſ Esplanades gan laitam wiſas jo drihsā laitā tils iſdotas. Kas ateezas uſ "Bezirgu" un "Putnu pfawu", tad ſchim-brihscham waram paſino, ka farunas teel westas ar Uſchiniseli zietla ihpaſchneetu Peterburgā un ar paſihstama Edenes teatra ihpaſchneetu R. Schenku.

Dīshreenu pahrdeweju eevehribai. Widsemes gubernas atzises walde muhs luhds nodrusat feloscho aifrahdiyumi.
Atzises pahrwaldei ir finams tījis, ta jau paschās viemās deenās pehz frona dīshreenu pahrofchanas eeveschanas Widsemes gubernā, privati dīshreenu pahrdeweji, kuri dabujuschi atlauju pahrdot degwihnu, spiritu un spirituosus raschojumus, tīlab ar daschada leeluma mehreem un par neaprobeschotu zenu, kā ari aistaistos traulos par zeeti noteilto frona zenu patehrinam us weetas, isleeto daschadus lihdsettus, lai mahkstigi paaugstinatu augšmineto dīshreenu zenas gadijumos, tad tee teek pahrdoti isdserchanai us weetas, un lai patehretajus pamudinatu prast minetos dīshreenus pa glahsem. Tā, peemehram, ja patehretais peepraža degwihnu pudelē, tad ta teek winam pažneegia neattorketā weidā, pee lam degwihns teek pahrdots tilts un dīserchanai nederīgs — it ihpaschi tagad wasaras laikā.

Ajim redsot kona degwihns teel tibshi fasildits. Tahlat glahses preelsch dserchanas teel pasneegtas pawisham neglibita weida un nepeederiga apmehra. Ja patehretajs prasa, lai pudeli atkorle, tad par to teel nemta fewischa malka, bet par ledus pasneegschamu preelsch dsehreenu atvehsinachanas daschás weetas nem pat libds 50 lap. Bes tam nereti cewehrota dsehreenu pahdotawu zenschandas zaur zitem sawadeem libdselleem mehginat masinat kona degwihna labumu.

Gewehrojot, la schahda ribziba ir dsehreenu reformas pamata noteilumu teescha pahrlahpschanas un sa par schahdu isturechanos peenahlas atnemt wainigajeem dsehreenu pahrdoschanas teesbas, aprasot no teem atlaujas apleezibas, alzises waldes pahrvaldneels usaizina apgabala un eezirlna alzises usraugus ruhptees par to, lai alzises eerehdai, apbrautadami sawus rajonus, oisirahditu dsehreenu pahrdewejeem us selam, kahdas war buht schahdai kcona degwiwna zenu mahkfligai paangstina-schanai un kcona degwiwna wehrtibas masinachanai un sa gadijumos, ja schahda, waj tamlihdiga nepareisa ribziba wehl atlahrtooses, peenahjigeem eerehdneem ir jafastahda par to protols, sihti aprahdot faltus, luri leezina par dsehreenu pahrdeweja launprahktigo ribzibu. Sastahditee protolosi esfneedsami gubernas alzises waldei.

Monopola degwihna pahrdotawam pirmajā deenā apgroßijumi jaurmehrā bijuschi stipri leelati nela zereja, jo daschas no tām pirmajā deenā eenehmuschas 500—900 rublu. Tas nu gan tā paschus pirmajās deenās, tomehr israhbijees ari, ka ar tām 64 pahrdotawam ween ne-peeteel, lai waretu apmeerinat Rīgas schnaba wajadzibas undrihsā laikā monopola pahrdotawas tilshot atlakatas wehl ne-jauna, kā ari ar laiku raudfischot jau pastahwochhas isdaliti pa pilsehtu dauds mas weenlihdfigali. Tā schimbrischesam Terbatas eelā monopola tirgotawas ir zita pee zitas, tur-pretim Aleksandra eelā tilai weena un Marijas eelā ne-weenas. Monopola pahrdotawas buhs atwehrtas pa wafara mehneshcheem no pulst. 7 rihtā lihds pulst. 10 walatā un pahrejtos mehneshchos tilai lihds pulst. 8 walatā. Svehdideenās un wiſas leelu fwehku deenās pahrdotawas pa basnizas laiku buhs flehgtas. Dīshreenus brihu pahrdot tilai par sladru naudu un stingri ir aisleegts isdot schaabi us parahdu waj nemt par to pretim lahdus raschojimus, waj isdot to pat par lahdām Nīlam. Telpas ir glihtas un wirs letes pah-ischkirtas ar drāhschu tīhlu, tā la dīshreeni teet issneegti pa-maseem lodsiineem. Pirzejeem jaisturas lahrtigi, eenahloti pahrdotawas janonem zepture un sawu prāsto dabujuscheem atkal tuhdat jaect. Behrni un eereibuschi nela nedabū. Paschō pahrdotawā ari nedrihsī brandwihnu isdert un smeket. Pe-seenas islaheti denklati nosazijumi kreewu, latweeschu un igaunu walodās.

Monopolu eeivedvt teesibū tīgotees ar alkoholišleem
dsehreeneem dabujusčas ari lahdas 15 beedribu un klubu busetēs
un lahdas 60 traiteeru eestahdes. 54 no winām teesibū
paahdot monopola brandvihnu, turpretim 6 schis teesibas naav
Minetas 54 traiteeru eestahdes fahriht attal trijās schikras
no luraam pee piemās lases peeder 2, proti Romas weesniza un
D. Schwarzs, pee otras schikras 46 un teesibas tilai 6
Bes tam wehl Riga atlauti lahdī 56 vihna pograbi
(пенковые погребы), no lureem 18 teesibā paahdot monopola
brandvihnu. Alus paahdotawu, luraam teesibā paahdot alu
preelsch nodserchanaas us weetas un promneschanas atlautas
lahdas 167, turpretim lahdām 25 teesibā paahdot alu tilai
preelsch promneschanas. Schahdas konfessijas us alus paah-
dotawam dabujusči weenigi tilai alus bruhšču ihpaschneeli,
zitas personas toti mas. Waldschlöschena bruhsim weenam
buhschot lahdas 40 paahdotawas. Strīžlam lahdas 25, peh-
wineem nebl. Naezeema bruhbis. Kimeis un Kunzendorfis

vineem näht, Ilgezeema bruhis, Kimeis un Stunzendorfs,
„Livonia“, Puls, Grünups, Löwiss, Alderu bruhis,
Schampetris, Intschulalns, Klaesens un wehl ziti laulu bruhisci.
R. R.

Unterofizeeru mahzibas bataljonā jauneslus
usnems septembra mehnesi.
Schreienbuschas mušlas un bseedašchanas bee-
dribas statutus (Rīgā) eelschleetu ministrs apstiprinājis
1. jūniā.

Schweinfurths, kuschl ir balteitis, schinis deenäs, lä „Rig. Tageblatt“ sino, eeradees ar twaikoni „Ostsee“ no Stetinas Riga un apmeteies us dījhvi Bildnerinos.

Družis Niga atlal seelafā mehra parahdiyes. Iti sevischi Pahrdauqawā un Tornatalnā ahbsti sinjuschi patoti daudseem haslimschanas qabijumeem ar malariju (drudzi).

—drm—

Augneeziba.

Boneš ſafneeguſchi 16. p. m. "Wilhelm", ſapteins P. Jurgenbergſ, brauzot no Wentſpils un "Orient", ſapt. P. Dreimans, pehz 19 deenu brauzeena no Rigaſ. Iſbraukuſchi 19. p. m. "Gihdo", ſapt. Taube, no Sunderlandes uſ Rigu, un 20. p. m. "Mikelson" ſapt. uſ B. Mikelfons, no Midlesbrowas uſ Wardi, "Palmyra", ſapt. Eamans, no Ipswitschas uſ Rigu un "Uku", ſapt. J. Birks, no Grawlinen uſ Arkangeſflu. "Otto", ſapteins Swells, brauzot no Pensakolas 20. p. m. ſafneedſis Guhlis (Goole, England). "Emma" ſapt. Pichels, brauzot no Rigaſ 17. p. m. ſafneeguſe Eſcharlſtowni, Forta un iſbraukuſe no tureenes 29. p. m. uſ Arensburgu (?) "Jakob & Catharina", ſapt. J. Roſenbergſ, brauzot no Rigaſ 16. p. m. ſafneedſis Alowu. "Jupiter", ſapt. M. Kiels, brauzot no Rigaſ 18. p. m. ſafneedſis Grandſchmuti. "Paulus", ſapt. P. Venkiſ, 15. p. m. iſbrauziſ no Rigenvaldes uſ Schihlem. "Alexander", ſapt. Kuvalds, brauzot no Schetines 17. p. m. ſafneedſis Kronichtatu. "Alma", ſapt. Dunkus, brauzot no Roschtolas 16. f. m. nonahlufe Helsingborga, Sweedrija. "Breddis", ſapt. Prinſ, brauzot uſ Wepuſi

17. p. m. aissneedjis Stahgeni. „Maria Anna“, kaptens Otmans, brauzot no Rīgas 15. p. m. fasneeguse Pertu. „Peter“, kapt. P. Anshaks, 16. pagabjušcho mehnēji aissneedjis Mejailandi. „Kolumbus“, kapt. P. Mellis, 15. p. m. isbrauzis no Jermutes us Archangelsku. „Ottoman“, kapt. Jelabjons, 16. p. m. aissneedjis Mejailandi. „Aurora“, kapt. Fr. Matusals, brauzot no Rīgas 21. p. m. fasneeguse Diepi, Franzijā. „Antares“, kapt. Straumers, brauzot no Rīgas 19. p. m. fasneedjis Granvilli, Franzijā. „Nimrod“, kapt. M. Ahbolinsch, 25. maiā f. g. isbrauzis no Sawanna, lamarqas us Grihwailandi. „Maxima“, kapt. J. Salminsch, 30. maiā f. g. posusēs Trinidadā us Stetini. „Anna Alwina“, kapt. J. Leekalns, brauzot no Vielreveres 22. maiā f. g. fasneeguse Sawannalamaru. „Mirdsa“, kapt. Kuplais, 24. p. m. isbraukuse no Leepajas us Halmstadu. „Martinson“, kapt. A. Martinsons, 26. p. m. dewees zelā no Kārnariwones us Archangelsku. Rīga nonabluschi 30. p. m. „Alexander“, kapt. R. Leekalns, no Rukassles un „Mosus“, kapt. R. Breinkopfs, no Alborgas. „Austra“, kapt. M. Dreibinsch, 3. f. m. isbraukuse no Rīgas us Angliju. „Anna Lina“, kapt. S. Reifsons, 30. p. m. dewusēs zelā no Burntailandes ar oglem us Rīgu. „Riga“, kapt. J. Baumans, dīstrukusēs us 19. p. m. isbraukt no Mobiles us Bridschwahteri (Bridgewater, England). „Europa“, kapt. M. Osolinsch, brauzot no Grandschmutes 27. p. m. fasneeguse Kronstati. „Juno“, kapt. Gulbis, 27. p. m. isbraukuse no Sunderlandes us Rīgu. „Tehwija“, kapt. J. Martinsons, brauzot no Helsingforses 29. p. m. fasneeguse Ostendi. „Jonatan“, kapt. M. Kalninsch, brauzot no Demereras us Kwinstowni, 1. f. m. aissneedjis Rotsches stuhri, Irija. „Wilhelm“, kapt. Kangurs, 29. p. m. isbrauzis no Ulowas us Pernau. „George“, kapt. Behrsinsch, 30. p. m. isbrauzis no Barntinslandes us Hudikswalli. Ar soleem no Rīgas isbraukusēti 6. f. m. „Upesgrīwe“, kapt. M. Leepa, us Burntailaindi un „Sylvanus“, kapt. A. Tomels us Sunderlandi.

"Seedonis", kapt. Fr. Martinsons isfrikats no Riga
30/ standartā us Grandschmuti jeb 31/ standartā us Bonef.
— Kahds Hamburgs mässeriis pesisola starp zitu schahdas
fraktis; Alayeda-Pernambuka 170—200 standarti à 67/6 f.f.a.
Husuma-Portelisabeta deht lehmuma 200—300 standarti
à 85/—87/6 ar Ihsilondones jeb Beiras iswehli par
5/—7/6 wirmsmäsfu. Gotenburga-Beira 200—275 standarti
apalsch deka à ml. 85—87,50, bithvi no adreses
un ebrauzeena ismalsam Beira. Friedritshalde-
Tamatave ap 200 standarti à 85/—87/6.
Friedritstada — Kanarijas 200—300 standarti à 40/.
Sehdertelge (Södertelge) — Laçpalmas 300—350 standarti
apalsch deka à 47/6—50/. Wissija — Malaga 300—350
standarti à 57/6—60/. Antwerpe — Kampebitša 400—500
tonnas swara spehja (dead weight) à 17/6 swara spehjas
tonnā un mahjās no Laguhnas rusti à 33/9, magoni à 43/9.
Kahdise — Riograndofula 400 jeb waival tonnas sahls
à 26/. Kaphaite u/i Fortliberte us mahjam 400—600 regista
tonnas 35/—36/3 pee brihwām ismalsam. Sanmarla us
mahjam 400—525 regista tonnas, taisni loki, 40/. Auxelas
(Aux Cayes) uj mahjam ap 500 regista tonnam, taisni
loki, brihwās ismalsas, 32/6. Pehse us mahjam 400—500
regista tonnas 31/3—32/6. Dschamaita, Morantbeja deht
lehmuma, 400—600 reg. tonnas, pa dalai taisni loki, 33/6
par rusleem, 34/6 par salnem. Laguhna us mahjam 250—300
reg. t. 33/9 woj 43/9, us Marselli jeb Geuuwu 250—300 r. t.
40 franki, pesisheglejot Gibraltari deht lehmuma. Buenos Aires
us Saweenoto Karakvalsti jeb Leelseni 800—1500 reg. t.
par febratscou 21/6—22/tonnā.

No alrſentem

Japan

Pehdejā laikā peegreesuses stipra wehriba Japanai, kura anglt grib uistjet sõda ispildischanu pret Eiropai nepallaufigo sknu. Pehz dascham sinam nu gan Japana leedsotees ujs nemtees tamlihdsigu leelvalstiju spreeduma ispildischanu, bet pehz wifa, zil sinams, ta tomehr havigi rihkojas ujs faru, us "tribs gadu" laru, lä daschas avises rassia. Tapehz nebuhs leeki apstatit masleet schas semes saimneegisto nojsimti un spehju lara leetäg.

Japana bez Ieslo salas (tā saultā Bež-Japanā) 288,000 kvadratkilometrus leela, tā tad apmehram til leela lā Italijs, ar kuru tai ari deenvidos lihdsīgs klimats. Bet eedshwotajū Bež-Japanai 43 miljoni, par lahdeem 12 miljoneem vairak nela Italijai. Bes tam pei Japanas peeder Ieslo sala, kura 94,000 kvadrat kilometrus leela ar til $\frac{1}{2}$ miljonu eedshwotajū, ar sawu leelumu Ieslo sala pahrspehj Baltiju, bet eedshwotajū tai 5 reises maijal, tur daudsee lalni un famehrā wehsfais, nemihligais klimats semkopibas attihstibai par trauezli. Tahlak pei Japanas jaur Schimonofeli libgumu tika peeweenota Formosas sala, kuras klimats jau tibri tropisls pate sala loti jaula un augliga (35,000 kvadratkilometri ar 3 milj. eemihineeem). Ari Bež-Japanā loti lalnaina, daudseem ugunswehmejeem lalneem, augstales lalni pahrsneeds 4000 metrus. Japanā atgadas loti beesħas un slitas īemes triħes. Buhtu jadomā, ta pei til leela eedshwotajū flaita Japanā latris derigas īemes stuhris buhs u wišlabato iſ-straħdats, lai laudim peeliltu pahritas; bet tā tas glusdi naw. Tibruma seme Bež-Japanā neenem vairak lā 12½ miljonus puhraveetu, tā tad nepilnu peelto datu no wijsas

semes, jeb masaf nela samehra wahji apsikhvota Baltijā.
Japanas eedikhvotaji wišwairak pahrtel no rihſa, ar
kuru apstahditi apmehram $7\frac{1}{2}$ milj. puhraveetu, kuras isdod
ap 100 milj. puhru rihſa. Ar kweescheem apseits til miljons
puhra weetu, ar rudseem un meescheem pa 2 miljoni; kweeschu
rudsu un meeschu isaug lopā apmehram 20 milj. puhru. Kā
redsams, japanem japahtreel ar apmehram 3 puhreem labibas
un rihſa us zilswela; tas ir til sems zaurmehrs, la newenā
Eiropas jemē. Sche nu gan jaeweheho, la japani gandrīhs
wiſt masi no auguma, sver zaurmehra til 3 pudus, samehr
europeescha widejs svars eet pahri par 4 pudeem. Schi sa
mehra trubziga bariba wehl zaur to nahl spilgtalā gaifma, la
japani wiſai māj bauda galas, Japanā pavisam isnahl $1\frac{1}{4}$
miljons raga lopu un $1\frac{1}{2}$ milj. ūrgu. Govis pee tam Japanā,
tapat la Āīnā, pavisam neflanz, peenu neleeto zilwelui batibai.
Sinvu bariba turpretim Japanā koti parasta, kaut nu ga

protams to war ayaahdatees til tuval pee juhras d'schwojoschee laudis. Bil swariga nosihme Japania to mehr svejai to peerahda tas, la ar sveju tur nobarbojas $2\frac{1}{2}$ milj. eedschwotaji, kuri bes paschu patehcejuma paehdewa lahdus 4. milj. yndus sahlitu waj schahwetu siwjü; bes tam svejneet sagahdaja lahdus 10 milj. yndu siwjü mehslu semlopibai (daschatus siwjü allritumus, asalas, eelschas, nederigas, wejas siwis). Japania seme teel loti ruhpigi ißstrahdata un mehslota. Bohral angstas to mehr raschas Japania naiv, das nesneedas vahri par 10-12 puureem us puhraveetas, laut gan tihrumeeem teel ismolleta tilai wißlabala seme, meschi eenem wairat nela puñ no wißas seme. Geneslis scham samehra ne wißai angstam rascham tas, la Japanias seme slipri truhlist soßora slahbes un europeeschu semlopibas profesori ar soßora slahbes mehslleem Japania fasneeguschi loti angstas raschas, ta la us sawu preelstöhümgro semeis faimineeribu lepneem japaneem bijis tilai lo pabrihnetees.

Sinapis jufas.

Notikumi pehdejā laislā weens otru pahrsteids; ir no-
tiluschas fibwas zibnas vee Tientfinas starp europeescheem un
kineescheem. Birmejee sāvo pilsebtu bija pa datai apsebdušči,
turejās europeeschi pilsebtas dala, kineeschi atkal tos grībeja
ajsdibīt, sednīt juhā. Europeeschi un japanu pulsi esahlot
lisas atspesti, kineescheem bija panahumi, baldījās jau, ja
kineeschi neapeet abus saweenoto lara pulsū spahrnus, zaur
lo pehdejee buku loti apdraudeti. Mīspahr isplatijs eslati,
ja tagadejee kineeschi pawisam tas zits, nela tee kineeschi, tas
preesīch 5 gadeem zibnijās un bebdja no japaneeem, sahla
domat, ja europeescheem waj pawisam nebubs eespehjams
aissuhit til leelus lara pulsus, ja kineeschi waretu tapt sa-
walditi. Bet pagahjusčas nedelas fibwee zibnini ap Tientfinu
tomehr peerabdijschi, ja ar kineeschi lareiwiſlo spehju un
waronibu wehl til trali nestahw. Tildands nu naw leedsams,
ja kineeschi tamehrā ar agraleem lareem deesgan duhschigi
zibnijuschees, tee teesham israhdijschi „Massenmuth“ (duhschu
tur, sur tee leelos baros), bet wiſs tas teem naw lihdsejis,
saweenoto lara pulsū labala dižiylina un wadiba, pa datai war-
buht ari labali erošči nospeeduschi swara lausu par launu kine-
scheem, laut gan pehdejee bijuschi wišmas pēzlahtīgā pah-
spehla un teem nahzees wairal aisslahwetees nela usbrukt un
aisslahwetajeem aissveen weeglaki nela usbruzejeem. Europee-
schu un japanu usbruzeju kolonas slaitijschas tilai lahdus
8000 wihrus, bes tam wehl lahti tubilstoschi bijuschi reserwā.

No esahumia teem ari deesgan gruhti nahzes, tresschen
5. (18.) julijs gandris islizes, ta kineeschi dabuhs wirsrohu,
bet tad fawsonotee mas pa masam speeduschi kineschus
atyalak, celaroyuschi reetuma arsenalu pilsehtas tuwumā un
daschus fortus. Galvenais darbs peelritis japanu un kreeku

lara pulseem, laru nu ar gan bijis wairaf nela ziru; toti duhschigi zihniujuschees esot ari wahgi. Peeldeen, 7. (20.) julijska Ilneeschki wehl turejuschees kineeschu pilseftas dalā un zitadelē, turam bijuschi optaisti opfahrt toti augsti un plati muhri (lahdas 40 pehdas augsti un plati). Eiroopeeschi nu usstahdiujuschi sawus 42 leelgabalus un isschahnuuschi muhri robu un relausjuschees pilsefta, eenehmuschi ari zitadeli, las nu uenabiees weeali. Kineeschki isleetoijuschi latru flebytuvi, lat-

nu menigges wegit, tinecht hietojwi tatu lieptawi, iu
is tas ratbitu europeescheem witsu loschu lestu. Tomehr
mehrkeschana tee now wiis ne turou bisschi tabdi streblineest.

gahjis laukā no pilsehtas, eņemt fortus un saguhstīt atlītu
fchos angļu saldatus. Bet jaun laikdu dāmu wiſa leet
nahluſe llažā. Damai bijis mihičakais faswehreto starpā, ta
tais fawu noslehpumū uſtīzejīs un dama par to tuhlin paf
uojuſe angļu komandantam. Kahdi 380 neanglu ahrsemne
bes noteikta darba titulschī apzezinati, bet uſ to konſulu paf
gehrejumu atlal valaſli. Leeta iſſlausas drusku romantīſi
leekas la angļi paschi iſdomajuschi wiſu faswehrestibū, la
waretu no dascheem ſwescheem elementeem atteatitees. Pe
pascha Robertsa ſinam buhri Pretorijas turumā atlal iſda
juschi ſparigu usbrulumu pret Polekarju diuīſiju, pēc la
lahds angļu ūrehlineelu pulks atlal besmas buhru saguhstīt
titki leeleem grubtumeem iſbewees anglus atlīſi.

Wahzijs. Draudoschás breesmas tahlajos austreum wahzus drusku tuwinajuschas frantscheem. Frantschu wahzi iphaschumi saetetas ari Afrilá (Kameruna un frantsko Kongo argablas), tur wehl robeschás nebija glischí zefon noteitás. Awise „Journal des Débats“ nu istez fan preeku par wahzu preses istureschanos robeschu jautajun leetá, esot israhedita tik no abám pusem wifai „brusanezista kinallo istureschanos un sonstarko mojodibú eenevochis“

Franzija. Ahrleetu ministrija tagad til dauds dar
la Delfsejjs pat nepatapa republikas presidentu parabid
slotes paradi Scherbura, ta tas agrat biha nodomats, kin
notikumi dara ari sawu eespaldu us Parises pasaules iistah
saut gan pasaules iistahde strahdajoscheem kineeschem newee
naw nela pahri darijis. Jo neweens zivilisets zilwels pa
kineeschus newar darit atbildigus (saut gan daschur tas m
tizis) par wisas rahjas nedarbeem. Bei frantschu walde
sinadama, la semalas schikras daschlahrt domä zitadi, rub
juses, ta paschi kineeschi, winu ehtas un iistahdijumi buh
pilnigi drofci.

Turzija. Leekas gaudrihs, ta leelvalstju diplomas
raises nebeigsees ar weenu kinas, bet ari flimais wihrs
domas no Kinas julam erraut laudu labumu preessch few
Konstantinopolē pee sultana galma waldot leela libgsmi
par Kineeschu fozelschanos, pat daschi augstolee tuelu garis
neeki gluschi llaajt isslaaidrojuschi, ta Kinas julas esot taisni
sods par to, ta kriisitee neleelot meera muhamedaneem,
isdarot pret teem pahreslibas, gribot teem atnemt semi. Leeb
dabon jo nosthwigalu nostrahfu jaur to, ta lahdji 20 mi
Kineeschu peeder pee Muhameda tizigeem, las tuelu sultani
eeflata par sawu garigo galwu. Un taisni muhameda
lara pulli Kineeschu armija esot wisduhschigali. No otu
puses nu gan teek proponets, sultanu peespeest, lai tas bri
dina Kinas muhamedanus no peesfleschanas leelbuhrneela
un naw lo schaubitees, ta leelvalstlis waretu sultanu peespe
to darit, jautajums til, waj tas to gribes.

Widus-Afrika. Dëwinipadsmitta gadimtenu beig preelsch Eiropas kulturas naw nelahdas labas: austrum winu apdraud lineeschi un deenvidos muhamedani. Ang usvaretais mahdijs wehl naw aismires un Widus-Afriku attal eradees lahds juuns mahdijs, Senusjjs, dan bibstamals par pirmo, jo tagadejais jau gadu desmita sagatariojees us lahdou leelishu lomu un reguwis miljonees peelriteju, turi wian atsübs par sawu wirswaldoni. Ser sparigu darbibu Senusjjs attihsta pehdejä laitsa pebz angl frantschu nolihguma no 1899. g. 21. maja, pebz mahdijs isnihzinaschanas un pebz daschu oasu eenemischanas un frantscheem. Wisu to muhamedasi usslata la savas tizba apdraudejumu un tapebz gatawojas sem fanatisla waden novehrst draudoschäb bresmas un europeeschus atsim atpalat. Pa wisu Widus-Afrilu blandas Senusjja subtili "ulemas" no Konstantinopoles, las wisadu sind norah la kant tur gatawojas wehtra: titai naw finams, lad u tur ta eesabls vlositees. Tad wehl nu jaewehto, la tut sultans servi usslata par wisu muhamedanu galwu un nezen wiham slaji padewuschees jeb atsimuschi par sawu wirswaldneelu emirs Naba un Wadajas sultans, zaur wiha lustiba dabi panislamitishu uokrahsu. Panislamismideja Widus-Afrilä jau ruhgst wairak la weenu gadudesmita un lahdreis ta usleefmos, newis par preeli europeeschem u par labu kulturai. Daschi gan apgalwo, la turku sultans esol greissfdigs us Senusjju, la tas Widus-Afrika nelaitejet til wina slawai, bet lad jau reis plivinasees fatais farog miljoneem leela pulla preelschä, tad laikam ari sultans ees lihdu.

Teesfleetia nodata.

Teefleetu jautajumi un atbildes

Jautajums. Kādas mantas var apliehlat un
kādas nevar? Abon. Widseme.

stawa II. 155. pan

U t b i l d e . Pehz pagasteejas ustawā II. 155. panta aplikblaschanai nar padotas schahdas mantas: 1) ildeena nehsajamas drehbes, luras wajadsigas sinamā gada laiss (tad peem. wasarā newar apliklat wasaras drehbes, bet gor seemas drehbes, seemā atsal newar apliklat filtas drehbes, bet turpret wasaras drehbes); 2) wela un trauli tahdā mehra, jī winu wajadsigas parahdneesam un wina gimenei ildeenas leetoschanat; 3) gultas un gultas drehbes un spilweni; 4) pahrtitas weelas, tas atrodas mahjās un malka tahdā mehra, jīk winam wajadsigas preesch mahjam diwu mehneschu laiss; 5) svehtbildest bes dahrgeem isrotajumeem; 6) kustama manta, lura pehz weetejeem semneelu liskeem teek esstatita par nefuzigma ihpaschuma peederumu (peem. dselsinwentars); 7) teraugti un semes raschojumi, luri pehz nosazijumeem par rente libgumeem newar tilt iswesti is semes ihpaschuma, waj wat tilt isleetoti weenigi us weetas (pehz weet. nolis. fw. III. d. 4095. panta, t. i. salmus un seenu) un 8) kustama manta lura teek atsichta par nepeezeschamu semneelu haimneezibla. Blaschaki noteikumi atrodami zivil. teef. fahrtibas ustawā 968. libbi 979. pantos.

Ubtrupes (storgi)

- Leepajäät apgabalteesü pahrdos:
 11. septembril. Matskü m. Leegos, peedj. par. 1186 rbi, hip. par. 3300 r.,
     vehet. 3000 r.
 21. augustā. H. Schusteri n. Leepajäät, peedj. par. 1011 rbi, hip. par.
     6000 r., vehet. 2500 r.

Bebju-Wallast meet, sap. pahrdos:
 23. septembril. Apchemalu m. Saikawä, 14 vaheld. leelus, piedj. par.

